

Høringsoppsummering

1. Type høringsinstans.

Bispedømmeråd

2. Navn på høringsinstans.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd

3. Bispedømmetilhørighet.

Sør-Hålogaland

4. Har du kommentar til kapittel 1: Innledning

- Bispedømmerådet opplever at kapitlet har god oversikt over oppbygning og innhold.
- Hovedtyngde på undervisning og læring for barn og unge er avhengig av ansatte som har

kompetanse på dette. Læring og undervisning for unge voksne og voksne trenger annen

kompetanse. Kanskje må dette tas i betraktning når kirkelig undervisning og læring skal konkretiseres i rammeplaner og annet.

- Å undervise både dømte og udømte kan bli krevende for hvordan en ordlegger seg for både å

kommunisere kirken som fellesskapet av de dømte og inkludere og invitere til dåp.

- Sør-Hålogaland bispedømme ser frem til at kirken får rammer for hvordan samarbeidet

barnehage/sfo / skole – kirke skal utvikles.

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd ser positivt på at barn og unge anses som aktører og subjekt

i formidlingssituasjonene, og håper å se dette konkretisert i de kommende rammeplanene.

5. Har du kommentar til kapittel 2: Teologisk grunnlag for kirkelig undervisning

og læring

- Dåpsbefalingen: Her kunne en ha nevnt tema som etterfølgelse, å bli styrket underveis, lære

som å gå en vei sammen med Mesteren. Å bli en Jesu disippel handler nettopp om å lære

gjennom hele livet, i et fellesskap og med en læremester som gjør det trygt og er der når

utfordringene kommer.

- Treenighetslæren i dokumentet: Skapelsesteologi vs funksjonshemmede. Å være et menneske

med funksjonsutfordringer i kirken gir mening og styrker fellesskap og tro. At mennesker med

funksjonsutfordringer og tilretteleggingsbehov er en ressurs i fellesskapet med det en representerer i kraft av å være skapt og døpt inn i kirken er ikke utfyllende poengtert i dokumentet.

- I Sør-Hålogaland bispedømme er det viktig at utgangspunktet for fellesskap og læring er

tydelig på likeverdighet og respekt for den samiske befolkningen, og tar stilling for å verne om

våre naturressurser til beste for liv og næringsgrunnlag for begge folk.

- Linken mellom kirkelig undervisning og læring og kirkens bekjennelse er utydelig i dokumentet

- Dåpen: Det oppfattes som utydelig kommunisert hvordan man skal legge til rette for dåp og

samtidig være inkluderende og ha blikk for ulik bakgrunn, alder og forutsetninger.

- Bispedømmerådet kan ikke se at det kommuniseres en forskjell på forkynnelse og undervisning/ læring? Er det en og samme sak? Styrkt og planlagt undervisning / læringsaktivitet er vektlagt. Dette oppfattes som utydelig kommunisert.

- Barns medvirkning synes å være erstattet av mangfoldsperspektivet. Det oppleves som

utydelig.

6. Har du kommentar til kapittel 3: Å leve og vokse: Innhold i kirkelig

undervisning og læring

- Ad «Alle elementene skal bidra til livstolkning og livsmestring» Som i diskusjonen om

«Livsmestring» som overgripende tema (og fag) i skolen har begrepet kanskje en helning mot

prestasjon. Øv på å mestre livet så går det deg vel, kan bli til nok en ting ban og unge skal få

til, være flink til. Kanskje kan en bytte ut – mestre – med TAKLE. Veldig mange strever med

flinkhetskultur og å lykkes i livet. Hvis innholdselementene i kirkelig undervisning skal være

bidrag til å mestre livet kan tap og nederlag bli vonde bevis på at en gjør noe feil eller ikke har

tro.

- Livsmestring i annet perspektiv enn kirkelig fellesskap nevnes ikke. Kristen tro og livsmestring i

hverdagen er utelatt.

- Ad å ta i bruk ulike kulturuttrykk: Korvirksomhet, orgelskoler og opplæring i sang, musikk og

liturgi er ikke kommunisert tydelig nok i dokumentet. Dynamikken i samarbeidet mellom musikkpedagogikk og kirkelig undervisning og læring kan utløse gode synergier i dannelse og

livsmestring for Himmel på jord, eksistensielle opplevelser. Poesi og musikk som kunstuttrykk

har verdi i seg selv både i samfunnet og i en kirkelig kontekst. Kunstopplevelser der mestring

og fellesskap knytter små og store deltakere til kirkerommet, til hverandre og til menigheten.

Det er et eget språk som er viktig og må brukes. Musikk og sang er fellesskapsbyggende,

dannende og helsefremmende virksomhet. Sang og musikk-skatten som kirken forvalter må

tas i bruk i større grad, og være grunnelement og ressurs i all kirkelig undervisning og læring,

for alle aldersgrupper. Sang er også velegnet som generasjonsoverskridende aktivitet.

- Sang, musikk og andre kulturuttrykk må kommunisere til alle aldersgrupper, og ta opp i seg en

aksept av barn og unges egen stedegne og alderstypiske kultur.

- Å ta i bruk ulike kulturuttrykk må ikke avgrenses til bare å handle om kunst. Verdien av naturopplevelse og å bruke natur og fysiske (tilrettelagte) aktiviteter i kirkelig undervisning og læring knytter undervisning, læring og kirkelig praksis nærmere til skaperverket, med alt det medfører.

7. Har du kommentar til kapittel 4: Å være og å lære: Pedagogisk grunnlagstenkning og læringssyn

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd ser positivt på at læring ikke bare tenkes som kognitiv læring, men at læring og utvikling skjer i settinger der deltakelse i praksiser kirken eier og organiserer.
- At læring og tilknytning til kirken skjer når en opplever å få gode relasjoner til kirkelig ansatte og frivillige og til andre i menigheten, synes å være noe underkommunisert i dette avsnittet.

8. Har du kommentar til kapittel 5: Likeverdig deltagelse og medvirkning

- Kirkens plikt til universell utforming og medvirkning synes å være svakere kommunisert enn det som er formulert i diskrimineringsloven.
- Link til ungdomsdemokratiet fins ikke.
- Hvordan likeverdig deltagelse og medvirkning skal gjennomføres må komme tydelig fram i rammeplaner, så dette ikke bare blir fyndord uten innhold.
- Å drive ikke-ekskluderende praksis krever kompetanseheving for de kirkelig ansatte i alle sektorer og arbeidslag. Kan kirkens elærings-plattform tas i bruk her?

9. Har du kommentar til kapittel 6: Samisk kirkeliv: likeverdig og livskraftig

Sør – Hålogaland oppfatter dette kapitlet som godt og dekkende, men vil komme med følgende bemerkninger:

- I Sør-Hålogaland bispedømme vektlegges bevisstheten om at samisk identitet kan være så

mangt. Her er det lulesamisk språk og kirkeliv som først og fremst skal fremmes og styrkes,

men i bispedømmet fins også sør- nord- pite og sjø-samiske senter og kulturer. For vårt bispedømme er det viktig at en fra kirkelig hold ikke bruker begrepet «samisk» og «samer»

unyansert og ukritisk.

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd vil påpeke en uriktighet i dette avsnittet, nederst s15: Samer

har ikke mistet språket sitt, de er blitt det fratatt. Fornorskningsprosessen tok det. Og fornorskningsprosessen pågår fortsatt. Det er altfor mange barn og unge som ikke får trosopplæring og konfirmantundervisning på lulesamisk, og å opprette en kategorialmenighet i

Sør-Hålogaland vil kunne rette på noe av dette, samt være en utvidelse av lulesamisk trospraksis

ut over det som skjer i kjerneområdet.

- Bispedømmerådet vil også påpeke setningen der det står at «I kirken er det samiske språket

likeverdig med det norske». Dette må betraktes som en målsetning, ikke en situasjonsbeskrivelse. Det er fortsatt knyttet sterke følelser og mer skam enn stolthet til bruken

av samisk i gudstjenester. Slik det er nå er språkbruk fortsatt en kamparena i menigheter både i

kjerneområdet for lulesamisk kirkeliv og ellers i kirken. Det inkluderer og ekskluderer deler av

menighetene begge veier og er et sårt tema fortsatt.

- Hele det siste avsnittet av De samiske språkene osv oppleves av bispedømmerådet som

ønsketenkning mer enn en situasjonsbeskrivelse.

10. Har du kommentar til kapittel 7: Samarbeid om kirkelig undervisning og

Læring

Samarbeid med hjemmet og faddere:

- Bevissthet om at barn og unge kan ha sammensatte og ulike familieforhold og at det både kan

oppleves som komplisert og bra. Kommunikasjon med foreldre må ha dette som bakteppe.

- Å styrke foreldre og foresatte i rollen som trygge og tydelige omsorgs og autoritetspersoner

kan kanskje være en viktig del av kirkelig undervisning og læring for voksne.

- Opplæring og undervisning for par – forebygge samlivsbrudd og styrke fellesskap mellom de

som har valgt hverandre som livpartnere, gjerne i samarbeid med organisasjoner og institusjoner i psykiatri og helsevesen.

- Begge punktene ovenfor kan være innspill til rammeplaner for kirkelig undervisning og læring

for unge voksne og voksne.

Samarbeid med det offentlige:

- Samarbeid og samskaping, Bispedømmerådet oppfatter at kirkens rolle som samfunnsaktør

kommer lite frem. Det burde stått noe om det i et av de tre første kapitlene.

Kirken som arbeidsplass:

- Det må i fortsettelsen legges til rette for at kirkelig ansatte kan være tilstede når barn og unge

kan nås (gode og relevante arbeidstidsordninger). Relasjonsbygging og nært samvær med

barn og unge må ha prioritet. Leirarbeid er eksempel på slikt arbeid, og dette vanskeliggjøres

av dagens ordninger.

Samarbeid med organisasjonene / Kirkens unge

- Det må i fortsettelsen legges til rette for godt samarbeid om kirkelig undervisning og læring,

med kristne sentrale organisasjoner, i det kontinuerlige tilbudet kirken skal ha for barn og unge.

11. Har du kommentar til kapittel 8: Lokalt planarbeid

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd ser nytten i at Kirka vår tas i bruk som et verktøy for å utvikle

menighetens strategi og tverrfaglige utvikling både når det gjelder kirkelig undervisning og

læring og annen aktivitet som menigheten forvalter og utvikler.

12. Har du andre kommentarer til planen

Forskjellen på undervisning og læring og all annen kirkelig praksis er underkommunisert.

Linken mellom kirkens bekjennelse og undervisning og læring er utydelig.

Mangfoldsperspektivet er godt i varetatt, men begrepene Helhet, integrering og sammenheng, som var utvalgets tittel på rapport og et stort poeng, er lite ivaretatt.

13. Av hensyn til forenkling vurderes det om Kirkerådet kan vedta de seks ulike rammeplanene under overordnet del. Hva mener du om dette?

- Kirkerådet kan vedta rammeplanene
- Rammeplanene bør vedtas av Kirkemøtet

Rammeplanene bør vedtas av Kirkemøtet

14. Har du utdypende kommentar til spørsmål 13

Sør-Hålogaland bispedømmeråd anser at det er vesentlig at kirkerådet har rammeplanene for kirkelig undervisning og læring som sak på det aktuelle kirkemøtet. Dette for å skape bredt engasjement og at mange stemmer skal bli hørt.